

105 Hun sagde: 'Guds sande smykke, Beatrice,
så hjælp dog ham der elsket dig så meget
at han forlod den grove hob for din skyld.
108 Hør dog hans gråd, se dog hans bange øjne,
fat medynk med ham i hans bitre dødsangst
midt i den flod som intet hav kan tæmme!
Så rask har ingen her på jordenilet
111 for vindings skyld, eller på flugt fra fare,
som jeg, da disse ord var blevet udtalt:
fra salighedens bolig drog jeg herved
i tillid til de høje talegaver
114 der hæder dig, og dem der lytted til dig.'
De tårer som jeg så i hendes øjne,
idet hun atter vendte blikket fra mig,
117 fik mig des hurtigere til at komme.
Jeg kom til dig, og fik dig væk fra dyret
der spærred dig den lige vej mod lyset
120 på toppen af det bjerg du kunne skimte.
Hvad nu? Hvorfor, hvad får dig til at tøve?
Hvorfor så megen fejhed i dit hjerte?
123 Hvorfor dog intet mod og ingen tillid,
når tre så høje kvinder går i forbøn
og fremlægger din sag for himlens domstol,
126 og når min tale lover dig så meget?"
Som når små blomster, bøjet ned og lukket
af nattekulden, retter deres stilke
129 og åbner sig, belyst af solens stråler,
således rejste jeg mig fra min afmagt,
og modet løb til hjertet, så jeg atter
132 formået at tage ordet som en fri mand:
"Velsignet hun der ynked mig og hjalp mig!
og du der villig, redebon straks adlød
de sande ord der lød fra hendes læber!
Den længsel du har indgydt i mit hjerte
ved dine ord, er sådan at jeg atter
138 står uforandret ved mit første forsæt:

Gå nu, for kun én vilje er i os to;
vis du mig vej, min herre, fører, mester!"
- Dét var mit svar; og straks da han begyndte
sin vandrang, fulgte jeg ham ned mod dybet.

142

SANG III

"JEG FØRER IND TIL DEN FORPINTE BY,
JEG FØRER IND TIL UOPHØRLIG GRÅD.
JEG FØRER IND TIL DET FORDØMTE FOLK.
3 RETFÆRDIGT HANDLEDE MIN HØJE SKABER:
MIG SKABTE DEN GUDDOMMELIGE ALMAGT,
6 DEN STØRSTE VISDOM OG DEN FØRSTE KÆRLIGHED.
SOM EVIGT SKABTES ALT, FØR JEG BLEV DANNET,
SÅ EVIGT SOM JEG SELV, DER ER BESTANDIG.
9 LAD ALT HÅB FARE, I DER HER GÅR IND."
Med mørke, strenge skrifttegn over porten
stod disse linier hugget, og jeg udbrød:
12 "Min mester, denne skrift er hård at læse."
Og han, der straks forstod mig, svared villigt:
"Her må du lade al din tøven fare,
15 her må du kvæle al din tvivl og fejhed.
Nu er vi kommet til det sted jeg nævnte,
hvor du skal se de pinte, som har mistet
forstandens rette brug og det den skænker."
18 Så fatted han mig med en munter mine
ved hånden for at give mig mod, og førte
mig sådan ind i dette skjulte rige.
21 "Der høstes suk og gråd og høje véråb
der genlød under himlen uden stjerner,
24 så pinefuldt at jeg først brast i tårer.

27 Forvrænget tale, frygtelige lyde,
ord fulde af fortvivelse og vrede,
skingre og hæse stemmer, slag af næver
steg til en larm der uophørligt kredser
som sand der piskes rundt af hvirvelvinde
30 i denne luft, som lyset aldrig når til.
Jeg spurgte da, helt ør af frygt og uro:
Sig mester, hvad er dette som jeg hører?
33 Hvem er de folk som smerten overvælder?"
Han svarede mig: "Til denne usle tilstand
er ringe sjæle henvist: de som leved
36 uden at vinde ros, og uden dadel.
Her blandes de nu med den feje skare
af englener der ikke gjorde oprør,
39 ej heller fulgte Gud, men var neutrale:
Dem støder himlen fra sig, så den ikke
skal plettes; helved lukker sine porte
42 af frygt for at der kastes glans om synden."
Jeg spurgte da: "Hvad piner dem dog, mester,
at de må klage sig så højt?" Han svarede:
45 "Det kan jeg sige dig med ganske få ord:
Ethvert håb om at dø er dem berøvet;
foragtet lever de et liv i blinde,
48 og må misunde alle andres skæbne.
De efterlader intet ry i verden,
foragtede af miskundhed og retfærd.
51 Men nok om dem: se på dem og gå videre."
Jeg så mig om, og opdaged en fane
der svinged rundt og rundt, frem og tilbage,
54 som om den aldrig ville kunne standse;
og bag den kom en hale uden ende
af folk: jeg hverken vidste eller aned
57 at døden havde ødelagt så mange.
Jeg genkendte snart én, snart flere blandt dem;
og så dér også skyggen af den mand som
60 af fejhed foretrak det store afkald.

63 Da fatted jeg, og indså straks med vished,
at dette var den flok der er til lede
for både Gud og dem der var hans fjender.
Og disse uslinge, som aldrig leved,
66 var nøgne, og omkring dem svirred bremsen
og hvepsesværme, der i ét væk stak dem.
Fra deres stukne ansigter flød blodet
og blandedes med tårer; ækle orme
69 drak af hvad der flød ned på deres fødder.)
Og da jeg retted blikket længre fremad,
så jeg en vældig flod, med folk på bredden;
72 da spurgte jeg: "Min mester, lad mig vide
hvem disse er, og hvad det er der gør dem
så opsat på at komme over floden,
75 såvidt jeg ser i denne svage skumring?"
Han svarede mig: "De ting blir klare for dig
når vores skridt om lidt har ført os frem til
78 den dystre bred af Ácheron du skimter."
For ikke at mishage ham med spørgsmål
gik jeg forlegent med nedslagne blikke
i tavshed sammen med ham ned mod bredden.
81 Da kom en olding mod os i et fartøj
– ældgammel var han, hvidhåret – og råbre:
84 "Vé over jer, vé jer, I onde sjæle!
Håb ingensinde på at gense himlen:
jeg kommer for at føre jer derover
87 hvor der er kulde, ild og evigt mørke.
Og du dér, du der lever, pak dig bort fra
de sjæle der er døde og skal over!"
90 Men da han så jeg ikke adlød, sagde han:
"Når du skal rejse, blir det ikke herfra,
men fra en anden bred, og med et fartøj
93 der flyder meget lettere på vandet."
Min fører sagde da: "Karon, spar din vrede,
for dette vil man dér hvor 'vil' betyder
96 at det vil ske – og spørg nu ikke mere."

Til ro faldt da de vrede, lodne kinder
 på færgemanden i de blygrå sumpe,
 omkring hvis øjne ilden stadig flammed.
 Men straks da disse nøgne, trætte sjæle
 forstod de barske ord, ændred de farve,
 og deres tænder gav sig til at hakke.
 Og de forbanded Gud, forældre, venner,
 den hele menneskehed, og tiden, stedet
 hvor de blev undfanget og kom til verden.
 Så samlede de sig alle under hulken
 på bredden af den onde flod der venters
 enhver der ikke frygter Gud. Og Karon,
 djævelen med øjne som af fyrkul, samler
 dem sammen på sit vink; og tøver nogen,
 får han et slag med åren så han lyster.
 Som bladene om efteråret falder
 ét efter ét fra grenene, så stammen
 til sidst må se sit løv spredt ud på jorden,
 således ses de bryde op fra stranden,
 én efter én af Adams onde afkom,
 på givet tegn, som falcken følger kaldet.
 Over de mørke bølger må de drage;
 og endnu før de når den anden flodbred
 er nye skarer samlet på den første.
 – “Min søn,” forklared nu min mester uspurgt,
 “her samles de fra alle byer og egne,
 de folk der døde trodsige mod himlen;
 og villigt går de her ombord i båden,
 for Guds retfærdighed driver dem sådan
 at deres frygt forvandler sig til iver.
 Ad denne vej er ingen skyldfri kommet;
 og selvom Karon brugte mund, forstår du
 nu sikkert selv hvad meningen med dét var.”
 Da disse ord var sagt, gik der så voldsom
 en skælven gennem dette mørke landskab
 at tanken om det stadig gir mig koldsved.

Fra jorden, der var tårevædet, opstod
 en blæst, hvorfra et højrodt ildskær ligned;
 og jeg sank om så sanseløs som den der
 blir overmandet pludselig af søvnen.

136

SANG IV

Et vældigt tordenbrag rev søvnen bort fra
 mit hoved, og jeg fór op, som man gør når
 man vækkes ublidt: med lysvågne øjne
 så jeg mig om, og rejste mig, og spejded
 ihærdigt rundt omkring til alle sider
 for at få kendskab om hvor jeg befandt mig.
 Og faktisk stod jeg nu ved selve kanten
 af smertens afgrundsdal, hvorfra der lyder
 utallige, uendelige klager.
 Så mørk og dyb og skjult i tåger var den
 at jeg, hvor meget jeg end stirred nedad
 i tågerne, dog intet kunne skelne.
 “Nu går vi ned i denne blinde verden,”
 sagde digteren – jeg så at han var ligbleg –
 “lad mig gå først, du følger lige efter.”
 Men jeg betragtede ham, og måtte spørge:
 “Hvordan skal jeg få mod til det, hvis du som
 hidtil har hjulpet mig, nu selv er bange?”
 Han svarede: “Det du læser i mit ansigt
 er ikke frygt, men medynk med de pinster
 som de dernede føler. Men kom med nu,
 vi går: lang vej og tøven rimer dårligt!”
 sagde han, og gik som fører for mig ned i
 den første kreds der omgir helveds afgrund.
 Her var der, efter hvad man kunne høre,
 slet ingen gråd, men desto flere sukke
 ved hvilke luften rundt omkring os skælved;

99 Til ro faldt da de vrede, lodne kinder
 på færgemanden i de blygrå sumpe,
 omkring hvis øjne ilden stadig flammed.
 102 Men straks da disse nøgne, trætte sjæle
 forstod de barske ord, ændred de farve,
 og deres tænder gav sig til at hakke.
 105 Og de forbanded Gud, forældre, venner,
 den hele menneskehed, og tiden, stedet
 hvor de blev undfanget og kom til verden.
 Så samlede de sig alle under hulken
 på bredden af den onde flod der venter
 108 enhver der ikke frygter Gud. Og Karon,
 djævelen med øjne som af fyrkul, samler
 dem sammen på sit vink; og tøver nogen,
 111 får han et slag med åren så han lyster.
 Som bladene om efteråret falder
 114 ét efter ét fra grenene, så stammen
 til sidst må se sit løv spredt ud på jorden,
 således ses de bryde op fra stranden,
 117 én efter én af Adams onde afkom,
 på givet tegn, som falcken følger kaldet.
 Over de mørke bølger må de drage;
 og endnu før de når den anden flodbred
 120 er nye skarer samlet på den tørste.
 – “Min søn,” forklares nu min mester uspurgt,
 123 “her samles de fra alle byer og egne,
 de folk der døde trodsige mod himlen;
 og villigt går de her ombord i båden,
 126 for Guds retfærdighed driver dem sådan
 at deres frygt forvandler sig til iver.
 Ad denne vej er ingen skyldfri kommet;
 og selvom Karon brugte mund, forstår du
 nu sikkert selv hvad meningen med dét var.
 Da disse ord var sagt, gik der så voldsom
 en skælven gennem dette mørke landskab
 132 at tanken om det stadig gir mig koldsved.

136 Fra jorden, der var tårevædet, opstod
 en blæst, hvorfra et højrødt ildskær lynede;
 og jeg sank om så sanseløs som den der
 blir overmandet pludselig af søvnen.

SANG IV

Et vældigt tordenbrag rev søvnen bort fra
 mit hoved, og jeg fór op, som man gør når
 3 man vækkes ublidt: med lysvågne øjne
 så jeg mig om, og rejste mig, og spejded
 ihærdigt rundt omkring til alle sider
 6 for at få kundskab om hvor jeg befandt mig.
 Og faktisk stod jeg nu ved selve kanten
 af smertens afgrundsdal, hvorfra der lyder
 9 utallige, uendelige klager.
 Så mørk og dyb og skjult i tåger var den
 at jeg, hvor meget jeg end stirrede nedad
 12 i tågerne, dog intet kunne skelne.
 “Nu går vi ned i denne blinde verden,”
 sagde digteren – jeg så at han var ligbleg –
 15 “lad mig gå først, du følger lige efter.”
 Men jeg betragtede ham, og måtte spørge:
 “Hvordan skal jeg få mod til det, hvis du som
 18 hidtil har hjulpet mig, nu selv er bange?”
 Han svarede: “Det du læser i mit ansigt
 er ikke frygt, men medynk med de pinsler
 21 som de dernede føler. Men kom med nu,
 vi går: lang vej og tøven rimer dårligt!”
 sagde han, og gik som fører for mig ned i
 24 den første kreds der omgir helveds afgrund.
 Her var der, efter hvad man kunne høre,
 slet ingen gråd, men desto flere sukke
 27 ved hvilke luften rundt omkring os skælvede;

30 og grunden var den sorg, dog uden pinsler,
som flokkene af børn og mænd og kvinder
i store, tætte skarer måtte lide.

33 Min gode mester sagde: "Du spør slet ikke
hvem disse sjæle er du ser? Men vid da,
før du går videre, at disse ikke
har syndet, men er her på trods af egen
fortjeneste, fordi de mangled dåben,
36 som jo er porten til den tro du følger.
Og da de leved inden kristendommen,
tilbad de ikke Gud på rette måde;
39 jeg selv, som du forstår, er en af disse.
På grund af denne brist, og ingen anden,
er vi fortabte, og vor straf kun denne:
42 at leve uden håb, i evig længsel."
Ved de ord greb en mægtig sorg mit hjerte,
for jeg forstod at mange ædle sjæle
45 var henvist til et liv i dette Limbo.
– "Sig mig, min mester, sig mig du min herre,"
begyndte jeg, for at få sikker viden
48 om troen der besejrer tvivl og skepsis,
"er nogensinde nogen, ved sit eget
eller ved andres værd, undsluppet herfra
51 og siden blevet frelst?" Og han forstod mig,
og svarede: "Jeg var ganske nyankommen;
da så jeg at en mægtig herre, kronet
54 med sejrstejn, kom hertil. Han befried
den allerførste faders sjæl, og Abels,
der var hans søn, og skyggerne af Noah,
57 af lovgiveren Moses, der var lydlig,
af patriarken Abraham, kong David,
af Jakob med hans fader og hans sønner,
60 af Rakel, som han vandt med sådan møje,
og mange fler, og saliggjorde alle.
Og ingen menneskesjæle, bør du vide,
63 var dengang blevet frelst før disse blev det." /

Imens han talte, blev vi ved at vandre
66 som førhen gennem skoven, det vil sige:
gennem den tætte skov af døde sjæle.
Og endnu førend vi var nået langt bort
69 fra dér hvor jeg så brat var blevet vækket,
så jeg et ildskær forude, der danned
en halvkugle af lys, adskilt fra mørket;
og selv på afstand kunne jeg fornemme
72 at i den dvæled en ærværdig skare.
– "Du pryd for kunsten og for videnskaben:
hvem er dog de der nyder sådan ære
75 at deres vilkår ikke er som andres?"
Han svarede mig: "Det ry de har deroppe
i jeres verden, udvirker i himlen
78 det privilegium du her bevidner."
Da hørte jeg med ét en stemme sige:
"Kom, lad os ære vores store digter;
81 hans skygge, som forlod os, er tilbage."
Den tav, og jeg så fire store skygger
som kom imod os, men i deres ansigt
84 stod hverken smerte eller glæde skrevet.
Min mester tog da ordet, og forklarede:
"Se ham der kommer med et sværd i hånden
87 foran de andre tre, rank som en konge:
det er Homer, den ypperligste sanger;
den næste er Horats, der skrev satirer,
90 den tredje er Ovid, Lukan den fjerde.
Den titel stemmen gav mig, som du hørte,
tilkommer også dem; således hædrer
93 de gennem mig sig selv, og det med rette."
Sådan så jeg den høje digterskole
forsamlet dér, anført af ham der flyver
96 højt over andre, som en ørn i bjerge.
Først talte de en tid lang med hinanden,
så vendte de sig om mod mig, og hilste
99 mig som kollega – og min mester smilte.

102 Og endnu større ære blev mig tildelt,
idet de optog mig i deres skare
som sjettemand i denne kreds af mestre.
Sammen gik vi mod lyset, mens vi talte
om ting hvorom det sømmer sig at tie,
skønt tale om dem passed sig på dét sted.
Vi kom til foden af en prægtig fæstning,
syv gange omkranset af høje mure,
og med en lille bæk til værn omkring sig.
Som på fast jordbund gik vi over denne;
og med de vise gik jeg ad syv porte
frem til en eng med frisk og saftig grønsvær.
Der så jeg folk med værdighed og alvor
i deres blikke, og med myndig mine;
kun sjældent talte de, og altid sagte.
Derfra gik vi mod en af engens sider,
frem til et højt og åbent sted, så oplyst
at det var let at overskue alle.
Og dér på græsset udpegede de for mig
de store ånder som jeg stadig frydes
over at jeg har set med egne øjne.
Jeg så Elektra, og i hendes følge
så jeg først Hektor, bagved ham Æneas,
så Cæsar, rustningklædt med falkeblikke.
Jeg så Camilla og Pentesilea,
og modsat så jeg kong Latinus sidde
med datteren Lavinia ved sin side.
Jeg så den Brutus der forjog Tarquinius,
Lucretia, Julia, Marcia og Cornelia;
og for sig selv, alene, så jeg Sáladin.
Jeg hæved blikket lidt, og så da mesteren,
den største tænker af dem alle, sidde
omgivet af en kreds af filosoffer.
Med ærefrygt ser alle op imod ham:
dér så jeg Sokrates, dér så jeg Platon,
foran de andre står de, nærmest ved ham;

138 Diogenes, Thales og Anaxágoras,
samt Demokrit, hvis verden er tilfældig,
Empedokles og Heraklit og Zenon,
og ham der har studeret urters virkning,
altså Dioskorides; jeg så Orfeus,
Seneca moralisten, Linus, Tullius;
geometeren Euklid, og Ptolemaios,
Hippokrates, Galén og Avicenna,
Averroës, den store kommentator.
Men jeg kan ikke nævne alt og alle:
mit store emne skynder sådan på mig
at mangt og meget ofte må forties.
Afskaren på de seks blir to tilbage:
min mester fører mig ad andre veje,
fra stille luft, og ud til luft der skælver.
Og hermed må jeg nu forlade lyset.

SANG V

Således steg jeg fra den første cirkel
ned til den anden, som har mindre omkreds,
men desto større lidelse og jammer.
Grufuldt står Minos dér og viser tænder;
han undersøger alle dem der kommer,
vurderer deres skyld, hvorpå han sender
dem ned til det sted halen viser vej til –
jeg mener: hver en syndig sjæl der stedes
for ham, bekendt alt; og han, eksperten,
der straks kan se hvor denne hører hjemme,
slår halen om sig i så mange bugter
som stjælen nu skal sendes kredse nedad.
Foran ham står der altid mange sjæle
der venter på at blive dømt: de taler,
de lytter – og blir derpå sendt mod bunden.

102 Og endnu større ære blev mig tildelt,
idet de optog mig i deres skare
som sjettemand i denne kreds af mestre.
Sammen gik vi mod lyset, mens vi talte
om ting hvorom det sømmer sig at tie,
skønt tale om dem passed sig på dét sted.
105 Vi kom til foden af en prægtig fæstning,
syv gange omkranset af høje mure,
og med en lille bæk til værn omkring sig.
108 Som på fast jordbund gik vi over denne;
og med de vise gik jeg ad syv porte
frem til en eng med frisk og saftig grønsvær.
111 Der så jeg folk med værdighed og alvor
i deres blikke, og med myndig mine;
kun sjældent talte de, og altid sagte.
114 Derfra gik vi mod en af engens sider,
frem til et højt og åbent sted, så opløst
117 at det var let at overskue alle.
Og dér på græsset udpegede de for mig
de store ånder som jeg stadig frydes
120 over at jeg har set med egne øjne.
Jeg så Elektra, og i hendes følge
123 så jeg først Hektor, bægved ham Æneas,
så Cæsar, rustningklædt med falkeblikke.
Jeg så Camilla og Pentesilea,
126 og modsat så jeg kong Latinus sidde
med datteren Lavinia ved sin side.
Jeg så den Brutus der forjog Tarquinius,
129 Lucretia, Julia, Marcia og Cornelia;
og for sig selv, alene, så jeg Sáladin.
Jeg hæved blikket lidt, og så da mesteren,
den største tænker af dem alle, sidde
omgivet af en kreds af filosoffer.
Med ærefrygt ser alle op imod ham:
dér så jeg Sokrates, dér så jeg Platon,
135 foran de andre står de, nærmest ved ham;

138 Diogenes, Thales og Anaxágoras,
samt Demokrit, hvis verden er tilfældig,
Empedokles og Heraklit og Zenón,
og ham der har studeret urters virkning,
altså Dioskorides; jeg så Orfeus,
141 Seneca moralisten, Linus, Tullius;
geometeren Euklid, og Ptolemaios,
Hippokrates, Galén og Avicenna,
144 Averroës, den store kommentator.
Men jeg kan ikke nævne alt og alle:
mit store emne skynder sådan på mig
147 at mangt og meget ofte må forties.
Af skæren på de seks blir to tilbage:
min mester fører mig ad andre veje,
fra stille luft, og ud til luft der skælver.
151 Og hermed må jeg nu forlade lyset.

SANG V

Således steg jeg fra den første cirkel
ned til den anden, som har mindre omkreds,
men desto større lidelse og jammer.
3 Grufuldt står Minos dér og viser tænder;
han undersøger alle dem der kommer,
6 vurderer deres skyld, hvorpå han sender
dem ned til det sted halen viser vej til –
jeg mener: hver en syndig sjæl der stedes
9 for ham, bekender alt; og han, eksperten,
der straks kan se hvor denne hører hjemme,
slår halen om sig i så mange bugter
12 som sjælen nu skal sendes kredse nedad.
Foran ham står der altid mange sjæle
og venter på at blive dømt: de taler,
15 de lytter – og blir derpå sendt mod bunden.

18 "Du som vil ind i dette smertens herberg,"
sagde Minos da han så mig, og forsømte
et øjeblik sin embedspligt: "Se døren
er vid og høj! Men lad dig ikke narre,
og pas nu på til hvem du gir din tillid!"

21 Min fører svared ham: "Hvad råber du for?
Prøv ikke på at spørre for hans vandring,
for den blev fastlagt dér hvor det at ville
og det at kunne kun er ét – så ti nul!"

24 Og nu begynder skrigene af smerte
og af fortvivelse at nå mig: bølger
af jammer slår på dette sted imod mig;
og lyset tier, mens en brølen stiger
som fra et hav der piskes af orkanen
fra snart den ene, snart den anden retning.

30 Foruden hvile blæser helvedsstormen
og river sjæle med sig, der må følge
hvorhen den vil, imens de hvirvles, piskes,
mishandles, gennemruskes; og med væråb,
med klage, hulken, møder de dens rasen,
og raser selv mod Gud og hans forordning.

33 Og jeg forstod at sådan straffes de som
begik den kødets synd at sætte lysten
og lidenskaben højere end fornuften.

36 Som stærke løftes bort af deres vinger
når det blir koldt, i store, tætte flokke,
sådan fløj disse sjæle bort med vinden:
snart her, snart dér, snart nede og snart oppe
blir de ført med, og intet håb om lindring
endsige da om hvile kan de nære.

42 Og som når traner under flugten synger
en klagesang, og trækker gennem luften
en langstrakt linie: sådan så jeg andre
der klaged sig mens luften bar dem fremad.

45 Jeg spurgte da: "Min mester, disse skygger
der straffes af den mørke blæst, hvem er de?"

51

54 – "Den første i den skare som du spør om,"
fik jeg til svar af ham, "var kejserinde
over et land med mange sprog og skikke.
Af liderlighed var hun så fordærvet
at hun så til at last blev lov i landet,
og dermed undgik selv at blive dadlet.

57 Hun er Semíramis, der ægted Ninos,
og, som man læser, fulgte ham på tronen,
i landet hvor nu sultanen regerer.

60 Den næste tog sit eget liv af kærlighed,
og brød sin troskab mod Sychæus' aske;
dér er Kleópatra, vellystens slave,
dér ser du Hélena, hun som var skyld i
så mange bitre år, dér er Akilles,
hvem kærligheden drev til sidst i døden;

63 dér ser du Páris, Tristan ... – mer end tusind
udpeget han for mig blandt disse skygger
som kærligheden alle rev fra livet.]

66 De mange navne som min lærer nævned
på fordums riddere og fruer, traf mig
med angst og sorg og medynk, så jeg vakled,
men dog fik sagt: "Min digter, giv mig lov til
at tale med de to der svæver sammen
som om de næppe tynged ned på vinden."

72 Han svared mig: "Vent til de kommer tæt på,
og tal så til dem: bed dem ved den kærlighed
der driver dem, så skal du se dem komme."

75 Da vinden havde ført dem hen imod os,
råbte jeg til dem: "Stand, forpinte sjæle,
kom, tal med os, såfremt det er jer tilladt."

78 Som duer følger deres længsels kalden
mod reden, og med åbne, faste vinger
og båret af én vilje kløver luften,
forlod de to nu Didos skyggeskare

81 og kom imod os gennem luftens malstrøm,
så stærk var længslen i det råb de hørte.

84

87

90 – "Du venlige og storsindede skabning
 der vandrer gennem luftens mørke purpur
 og søger os, der farved verden blodig:
 hvis universets konge var os nådig,
 bad vi ham om at skænke dig, der røres
 så dybt af vores onde skæbne, hvile.
 93 Det som I helst vil tale om og høre,
 det lytter vi til og fortæller gerne,
 så længe vinden, som den gør nu, tier.
 96 Den by hvor jeg blev født er nær ved kysten
 hvor Po omsider finder fred i havet
 med alle sine mindre følgestrømme.
 99 Den kærlighed der pludselig slår rod i
 et ædelt hjerte, viste ham de lemmer
 jeg blev berøvet – måden smerter stadig.
 102 Og kærligheden der forlanger gensvar
 af den der elskes, lod mig se hans skønhed,
 og bandt mig som du ser jeg stadig bindes.
 105 Og kærligheden gav os døden, sammen –
 Kaina venter ham der førte dolken."
 De ord blev båret over til os fra dem.
 108 Og da jeg hørte disse pinte sjæle,
 bøjede jeg hovedet, og stod længe sådan,
 indtil min digter sagde: "Sig hvad du tænker."
 111 – "Ak," svarede jeg, "hvor mange søde tanker,
 hvor megen længsel førte dem til det skridt
 der siden blev så skæbnesvangert for dem!"
 114 Så vendte jeg mig til de to, og sagde:
 "Din lidelse, Francesca, bringer gråden
 117 op i mig ved den sorg og gru jeg følger;
 men sig mig: da I hver for sig blot sukked,
 hvordan gik det da til at kærligheden
 120 lod jer erkende længslen hos hinanden?"
 Hun svarede: "Der er ingen større smerte
 end midt i ulykken at måtte mindes
 123 den lykke som forsvandt: det véd din lærer.

126 Men siden du så ivrigt søger roden
 til vores kærlighed, vil jeg fortælle
 hvordan det skete, hvis jeg kan for tårer:
 Vi læste i en bog en dag, uskyldigt,
 om Lancelot, hvor kærligheden greb ham;
 129 vi var alene, aned intet uråd.
 Og læsningen tvang vores øjne sammen
 mer end én gang, og fik os til at blegne,
 132 indtil et enkelt sted fik os besejret:
 vi læste om hvordan det smil der lokked
 modtog et kys fra så berømt en elsker –
 135 da kyssed han fra hvem jeg aldrig skilles,
 min mund, imens hans hele legem sitred.
 En kobler blev den bog, og han som skrev den;
 138 vi læste ikke mere i den den dag."
 Imens den ene talte, græd den anden
 ved hendes ord, så jeg af angst og medynk
 blev bleg og vakled, raved som en døende;
 142 og jeg faldt om, som når en død krop falder.

SANG VI

Da jeg er kommet til mig selv og atter
 besidder mine sanser som jeg misted
 3 i ængstelsen ved svogerparrets tårer,
 opdager jeg omkring mig nye pinsler
 og nye pinte folk til alle sider,
 6 hvor end jeg vender mig og drejer blikket.
 Jeg er nu i den tredje kreds, hvor regnen
 er evig, tung, modbydelig og iskold,
 9 og aldrig stilner af eller forandres.
 Dér falder grove hagl og snefog, blandet
 med grumset vand, ned gennem luftens mørke,
 12 og jorden, som må tage imod det, stinker,

90 – "Du venlige og storsindede skabning
der vandrer gennem luftens mørke purpur
og søger os, der farved verden blodig:
hvis universets konge var os nådig,
93 bad vi ham om at skænke dig, der røres
så dybt af vores onde skæbne, hvile.
Det som I helst vil tale om og høre,
dét lytter vi til og fortæller gerne,
96 så længe vinden, som den gør nu, tier.
Den by hvor jeg blev født er nær ved kysten
hvor Po omsider finder fred i havet
99 med alle sine mindre følgestrømme.
Den kærlighed der pludselig slår rod i
et ædelt hjerte, viste ham de lemmer
102 jeg blev berøvet – måden smerter stadig.
Og kærligheden der forlanger gensvar
af den der elskes, lod mig se hans skønhed,
105 og bandt mig som du ser jeg stadig bindes.
Og kærligheden gav os døden, sammen –
Kaína venter ham der førte dolken."
108 De ord blev båret over til os fra dem.
Og da jeg hørte disse pinte sjæle,
bøjede jeg hovedet, og stod længe sådan,
111 indtil min digter sagde: "Sig hvad du tænker."
– "Ak," svarede jeg, "hvor mange søde tanker,
114 hvor megen længsel førte dem til det skridt
der siden blev så skæbnesvangert for dem!"
Så vendte jeg mig til de to, og sagde:
117 "Din lidelse, Francesca, bringer gråden
op i mig ved den sorg og gru jeg føler;
men sig mig: da I hver for sig blot sukked,
120 hvordan gik det da til at kærligheden
lod jer erkende længslen hos hinanden?"
Hun svarede: "Der er ingen større smerte
end midt i ulykken at måtte mindes
123 den lykke som forsvandt: det véd din lærer.

126 Men siden du så ivrigt søger roden
til vores kærlighed, vil jeg fortælle
hvordan det skete, hvis jeg kan for tårer:
Vi læste i en bog en dag, uskyldigt,
om Lancelot, hvor kærligheden greb ham;
129 vi var alene, aned intet tråd.
Og læsningen tvang vores øjne sammen
mer end én gang, og fik os til at blegne,
132 indtil et enkelt sted fik os besejret:
vi læste om hvordan det smil der lokked
modtog et kys fra så berømt en elsker –
135 da kyssed han fra hvem jeg aldrig skilles,
min mund, imens hans hele legem sitred.
Enkøbler blev den bog, og han som skrev den;
138 vi læste ikke mere i den dén dag."
Imens den ene talte, græd den anden
ved hendes ord, så jeg af angst og medynk
blev bleg og vakled, raved som en døende;
142 og jeg faldt om, som når en død krop falder.

SANG VI

1 Da jeg er kommet til mig selv og atter
besidder mine sanser som jeg misted
3 i ængstelsen ved svogerparrets tårer,
opdager jeg omkring mig nye pinsler
og nye pinte folk til alle sider,
6 hvor end jeg vender mig og drejer blikket.
Jeg er nu i den tredje kreds, hvor regnen
er evig, tung, modbydelig og iskold,
9 og aldrig stilner af eller forandres.
Dér falder grove hagl og snefog, blandet
med grumset vand, ned gennem luftens mørke;
12 og jorden, som må tage imod det, stinker,

13 mens Kerberus, et grumt og vanskabt væsen,
gør som en arrig hund ud af tre struber
over de folk der ligger midt i sølet.

18 Med røde øjne, svullen bug, med fedtet
og skidden gråsort pels, får han og river
sjælene dér, og flænses dem i stykker.

21 Som hunde hylér de, pisket af regnen,
og vender sig bestandig, for at skærme
med kroppens ene side for den anden.

24 Da Kerberus, den lede lindorm, så os,
åbned han gabene og viste tænder,
og intet af hans lemmer holdt sig roligt.

27 Min fører greb med hænderne i sølet,
og da han havde begge hænder fulde,
sméd han det ind i de savlende struber.

30 Ligesom en hund der gør og gør af glubskhed
blir rolig når den gnaver på sin føde
og ikke sanser andet end at æde,

33 således blev de skidne fjæs forandret
på helvedsånden Kerberus, der brøler
så sjælene må ønske de var døde.]

36 Vi gik igen, hen over disse skygger
den tunge regn slår ned, imens vi trådte
på tomme former, der ser ud som kroppe.

39 De lå ned allesammen, fladt på jorden,
undtagen én, der rejste sig idet han
fornemmed os, og så os gå forbi sig.

42 – "Hør du, der føres gennem dette helved,"
sagde han, "se efter: kan du se hvem jeg er?
Du kom til verden førend jeg forlod den."

45 Jeg svarede ham: "Den pine som du lider
udsletter dig måske af min erindring:
jeg mindes ikke at jeg før har set dig.

48 Men sig mig hvem du er, du som er dømt til
så grumt et sted at selvom andre straffe
er hårdere, er ingen mere ækel?"

51 Han svarede: "I din by, som er så fuld af
misundelse, at sækken snart må revne,
dér leved jeg den tid jeg fik i lyset.

54 Af jer fra byen blev jeg kaldt for Ciaccio.
Men grådighedens tunge last har gjort at
jeg som du ser må ligge her i regnen.

57 Dog er jeg kun en enkelt her blandt mange:
den straf jeg lider, lider alle disse
for samme synd." Og dermed holdt han inde.

60 – "Ak, Ciaccio," svarede jeg, "at se dig sådan
tynger mit hjerte, så jeg næsten græder;
men sig mig hvis du kan: hvad blir mon enden

63 på splittelsen i byen? Er der nogen
retfærdig blandt dens borgere? Og sig mig
hvad grunden er til at de ikke enes?"

66 Han svarede: "Efter lang tids kiv og splid vil
der flyde blod; og de der kom fra landet
forjager og forhåner deres fjender.

69 Inden tre solhverv skal de første falde
imens de sidste stiger, takket være
én der nu holder lidt på begge heste.

72 Og de der stiger, blir i sadlen længe,
mens andre så må bære tunge byrder
hvad enten de nu knurrer eller piver.

75 Retfærdigt taler to, men ingen lytter;
tre gniister har sat ild til alles hjertes:
misundelse og gerrighed og hovmod."

78 Her holdt han inde med sin bitre klage.
Jeg sagde da: "Jeg har flere spørgsmål til dig,
hvis du vil tilstå mig lidt mere tale:

81 Farinata, Tegghiaio, disse store;
Jacopo Rusticucci, Arrigo, Mosca,
og andre der har virket for det gode,

84 fortæl mig hvor de er, og lad mig se dem,
for jeg har ingen ro før jeg erfarer
om himlen glæder, eller helved straffer dem."

87 Han svared: "Blandt de mere sorte sjæle
befinder de sig, hver for sig; i bunden
kan du få dem at se, hvis du skal dertil.
Men når du atter ser det klare dagslys,
så husk min bøn til dig: mind andre om mig;
jeg tier nu, og svarer ikke mere."
90 Hans øjne sløredes; han stirred på mig,
men tomt, og bøjed ganske langsomt hovedet,
og sådan sank han ned blandt andre blinde.
93 Min fører sagde: "Han vågner ikke mere
før englen blæser højt i domsbasunen;
96 da skal han stedes for en fjendtlig dommer.
Hver skal da opsøge sit dystre gravsted,
iføre sig sit gamle kød og åsyn,
99 og høre ord der genlyder for evigt."
Vi gik nu over denne ækle blanding
af skygger og af søle – langsomt gik vi,
102 og talte lidt om livet efter døden.
Jeg spurgte: "Mester, vil mon disse pinsler
forøges eller mindskes efter dommen,
105 eller vil de forblive som de nu er?"
Han sagde: "Du finder svar i videnskaben,
der siger: jo mere fuldkommen en ting er,
des mere vil den føle lyst og smerte.
108 Skønt disse som fortabte ikke opnår
fuldkommenhed – det opnår kun de frelst –
111 vil deres væren dog forøges noget."
Vi fulgte vejens bue, mens vi talte
om meget andet, som jeg ikke nævner,
og kom dertil hvor man går ned: dér mødte
115 vi Pluto, menneskeheds ærkefjende.

SANG VII

"*Papè Satan, papè Satan aleppe*"
lød Plutos stemme skrattende imod os;
3 og han, den ædle vise som var kyndig
i alt, sagde for at trøste mig: "Behersk dig,
6 behersk din frygt: selv al hans magt kan ikke
forhindre os i at gå ned ad klippen."
Og derpå, henvendt til det bulne ansigt
9 sagde han: "Ti din fordømte ulv! Og gid du
må kvæles i din egen indre vrede!
For denne rejse nedad har sin årsag:
den blev bestemt deroppe, dér hvor Mikael
12 engang udmålte straf for vold og hovmod."
Og ligesom sejl der spiles ud af vinden
slapt folder sig hvis masten brækker – sådan
15 faldt nu det grumme væsen flovt til jorden.
Vi gik da ned i næste dal, den fjerde
på vejen ned ad lidelsernes skråning
18 der som en søk opsamlar verdens ondskab.
Du Guds retfærdighed, hvor så man samlet
så mange pinsler som jeg så? og hvorfor
21 får vores skyld så skæbnesvangre følger?
Som bølgen gør dernede ved Karybdis
når den slår mod en modsatrettet bølge,
24 således danser folk hernede runddans.
Her så jeg endnu flere end foroven:
fra begge sider rullede de med brystet
27 stenblokke fremad, under brøl og stønnen.
De stødte mod hinanden, vendte om, og
maste i modsat retning, mens de hylede:
30 "Din gnier, væk!" og "Øddeland, så flyt dig!"
Således blev de ved, indtil de atter
ved modsat punkt på denne mørke cirkel
33 med samme smædesange tørned sammen;

87 Han svared: "Blandt de mere sorte sjæle
befinder de sig, hver for sig; i bunden
kan du få dem at se, hvis du skal dertil.
Men når du atter ser det klare dagslys,
så husk min bøn til dig: mind andre om mig;
jeg tier nu, og svarer ikke mere."
90 Hans øjne sløredes; han stirred på mig,
men tomt, og bøjed ganske langsomt hovedet,
og sådan sank han ned blandt andre blinde.
93 Min fører sagde: "Han vågner ikke mere
før englen blæser højt i domsbasunen;
96 da skal han stedes for en fjendtlig dommer.
Hver skal da opsøge sit dystre gravsted,
iføre sig sit gamle kød og åsyn,
99 og høre ord der genlyder for evigt."
Vi gik nu over denne ækle blanding
af skygger og af søle – langsomt gik vi,
102 og talte lidt om livet efter døden.
Jeg spurgte: "Mester, vil mon disse pinsler
førøges eller mindskes efter dommen,
105 eller vil de forblive som de nu er?"
Han sagde: "Du finder svar i videnskaben,
der siger: jo mere fuldkommen en ting er,
108 des mere vil den føle lyst og smerte.
Skønt disse som fortabte ikke opnår
fuldkommenhed – det opnår kun de frelste –
111 vil deres væren dog førøges noget."
Vi fulgte vejens bue, mens vi talte
om meget andet, som jeg ikke nævner,
og kom dertil hvor man går ned: dér mødte
115 vi Pluto, menneskehedens ærkefjende.

SANG VII

"Papè Satan, papè Satan aleppe"
lød Plutos stemme skrattende imod os;
3 og han, den ædle vise som var kyndig
i alt, sagde for at trøste mig: "Behersk dig,
behersk din frygt: selv al hans magt kan ikke
6 forhindre os i at gå ned ad klippen."
Og derpå, henvendt til det bulne ansigt
sagde han: "Ti din fordømte ulv! Og gid du
9 må kvæles i din egen indre vrede!
For denne rejse nedad har sin årsag:
den blev bestemt deroppe, dér hvor Mikael
12 engang udmålte straf for vold og hovmod."
Og ligesom sejl der spiles ud af vinden
slapt folder sig hvis masten brækker – sådan
15 faldt nu det grumme væsen flovt til jorden.
Vi gik da ned i næste dal, den fjerde
på vejen ned ad lidelsernes skråning
18 der som en sæk opsamlar verdens ondskab.
Du Guds retfærdighed, hvor så man samlet
så mange pinsler som jeg så? og hvorfor
21 får vores skyld så skæbnsvangre følger?
Som bølgen gør dernede ved Karybdis
når den slår mod en modsatrettet bølge,
24 således danser folk hernede runddans.
Her så jeg endnu flere end foroven:
fra begge sider rullede de med brystet
27 stenblokke fremad, under brøl og stønnen.
De stødte mod hinanden, vendte om, og
maste i modsat retning, mens de hylede:
30 "Din gnier, vækt!" og "Ødeland, så flyt dig!"
Således blev de ved, indtil de atter
ved modsat punkt på denne mørke cirkel
33 med samme smædesange tørned sammen;

dér drejed de – så vendte de tilbage
ad hver sin halvkreds, og begyndte forfra.
36 Mit hjerte standse næsten, og jeg udbød:
“Så sig mig dog, min mester, hvem de folk er,
og sig om dem vi ser til venstre for os,
39 dem med tonsur, var præster da de levede?”
Han svared mig: “Skeløjede i sindet
var begge parter i det første liv, hvor
42 de ikke kendte mådehold med udgift.
Det mærker man på deres høje gøen
når de på modsat punkt i cirklen træffer
45 på modsat synd, og stødes fra hinanden.
De uden hår på issen dér er præster
og kardinaler samt en hel del paver
48 der drives af et overmål af griskhed.”
Jeg spurgte: “Mester, er der nogen dér som
jeg burde kende til, blandt alle dem der
51 besudled sig med disse onde laster?”
Han svared: “Glem det – sådan som de søled
sig til uden at skelne, er der ingen
54 der nu formår at skelne dem i mørket.
Her skal de tørne sammen uophørligt:
de dér skal genopstå med næven lukket
57 og de til højre dér med issen plukket.
Fordi de både gav og samlede uklogt,
har de forspildt et bedre liv, og lever
60 i kiv som det er skam at spille ord på.]
Heraf ser du, min søn, hvor kort en glæde
Fortuna har at skænke, og hvor uklogt
63 det er at kives om hvad hun bestyrer.
For alt det guld der findes under månen
nu som tilforn, kan ikke købe fred til
66 én eneste af disse trætte sjæle.”
– “Forklar mig, mester,” sagde jeg, “endnu én ting:
hvem er hun, den Fortuna som du nævner,
69 der således forvalter verdens goder?”

Han svared mig: “Ak mennesker, hvor naive
og hvor uvidende er I dog alle!
72 Hør nu, ligesom et barn får mad, min lærdom:
Han som i visdom overgår alt andet,
gav himlene han skabte hver sin fører,
75 så lyset når fra himmel og til himmel
og alle dele modtar lige meget.
Til verdens glans gav han på samme måde
78 en fører og bevæger, og hun sørger
for at forgængelige goder vandr
med tiden fra den ene til den anden,
81 fra folk til folk, fra én slægt til en anden,
hvor meget menneskene end hænger ved dem.
Ved hende hersker nogle over andre;
84 selv er hun skjult, som slangen er i græsset.
Al jeres kløgt er virkningsløs mod hende:
hun forudser, hun dømmer, eksekverer
87 alt i sit rige, ligesom andre guder
bestyrer deres. Hurtig må hun være,
og uophørligt virke for forandring;
90 og derfor skifter menneskers vilkår ofte.
Sådan er hun, hun som så ofte sværes
af dem der skylder hende pris og ære
og ikke ufortjent kritik og klaffer.
93 Dog, hun er salig, og hun hører intet,
og drejer, som de andre første væsener
i salighed det hjul som hun bestyrer.
96 Men vi skal ned til endnu større pine;
de stjerner der steg op da jeg begyndte
min vandring daler nu, så lad os gå da.”
99 [Vi krydsed over til den anden side,
forbi en strøm der vælder op og løber
bort derfra ad det leje den har gravet.
102 Dens vand var røddigt, mørkere end purpur;
og hvor den fossed ned ad klippen fandt vi
105 en stejl og stenet vej til næste rundkreds.

108 For foden af de dystre, blygrå skrænter
udmunder den i Styx, en sump der kaldes
ved dette navn siden de ældste tider.
Og jeg, der stod og spejded, fik da øje
111 på folk dernede, indsmurte i mudder
men ellers nøgne, og med vrede miner.
Med hænder, hoved, bryst og fødder slog de
løs på hinanden, og med deres tænder
114 flåed de store lunser af hinanden.
Min gode mester sagde: "Min søn, her ser du
dem som lod vreden herske over viljen;
117 og nede under vandet, skal du vide,
ligger der folk der sukker, og som derved
sender de bobler op som du bemærker
120 omkring os her på mosens overflade.
Fanget i dyndet siger de: 'Vi besudled
123 med vores sure dunst den luft der elskes
og kærtagnes af solen: derfor må vi
nu ånde gennem dette sorte pløre.'
Den hymne gurgles dér i deres struber,
126 dog ikke med så klare ord som disse."]
Men vi forlod dem ad den store bu
mellem den tørre bred og sumpens mudder,
og skæved ned på dem der kvaltes i det.
130 Da kom vi til et højt tårn, og vi standsed.

SANG VIII

Her burde jeg have sagt at længe inden
vi stod ved tårnets fod, var vores blikke
3 søgt mod dets tinde, hvorfra to bål skinned;
og langvejs fra, så fjernt at øjet knap nok
evned at skelne det igennem mørket,
6 så jeg et et lys der svared disse første.

Og atter spurgte jeg mit hav af visdom:
"Hvad skal dog det betyde? Og hvad svarer
9 det lys derovre mon? Og hvem har tændt det?"
Han svared mig: "Hen over sumpens vande
bagved de sure dampe kan du skimte
12 ham som er ventet, og hvis ankomst meldes."
Så rask fløj aldrig nogen pil fra buen
og gennem luften som det lille fartøj
15 jeg nu så komme mod os over vandet.
Ombord var kun en færgemand der styred,
og som nu kreg: "Din skurk, nu er du fremme;
18 Så er det bare ned i båden med dig!"
– "Flégias, Flégias, spar dog på vejret
for denne gang," svared min mester roligt,
21 "os får du kun imens du ror os over."
Som én der først blir vred over en uret
han mener overgår ham, men fortryder,
24 således tøjled Flégias sin vrede
og lod min fører stige ned i båden;
på hans vink fulgte jeg, og først da jeg var
27 kommet ombord, sås det at fartøjet var lastet.
Så snart vi to sad ned, begyndte turen,
og oldtidsbåden skyder gennem vandet,
30 men dybere end med sin vante byrde.
Vi krydsed nu den døde sump – da rejste
én, tilsølet af slam, sig op og sagde:
33 "Hvem er dog du, der kommer her før tiden?"
"Jeg kommer, men jeg blir her ikke," sagde jeg;
"men hvem er du, der er så hæsligt indsmurt?"
36 "Du kan vel se," sagde han, "at jeg må lide."
– "Så bliv da her, med al din gråd og klynken,
fordømte sjæl," sagde jeg, "for bag alt slammet
39 genkender jeg dig nu fra bedre tider."
Han strakte begge hænder op mod båden;
min mester stødte ham med magt tilbage
og sagde: "Væk, køter, mæng dig med de andre!"
42

117 og smækked porten i for næsen af ham.
 Dér stod min herre nu, og vendte derpå
 med tunge, træge skridt tilbage til mig.
 Med tynget blik og modløs, rynket pände
 120 sukked han for sig selv: "Hvad er... hvor vover,
 hvor vover de at spærre vejen for mig?"
 Dernæst, henvendt til mig: "Tab ikke modet
 selvom jeg ser forknyt ud; stol kun fortsat
 123 på mig, hvad end de finder på derinde.
 At de er frække, er jo ingen nyhed,
 det var de allerede ved en anden,
 126 mer velkendt port, der stadig mangler låsen,
 den port hvorpå du læste dødens indskrift.
 Dog, én er allerede uden fører
 på vej herved igennem dybets kredse
 129 for at se til at byens porte åbnes."

SANG IX

3 Fejhedens gustne farve på mit ansigt
 fordi jeg så ham vende om, fik ham til
 des før at lægge bånd på sin bekymring.
 Helt stille stod han, mens han anspændt lytted;
 for gennem mørket og den tætte tåge
 6 rakte et blik kun kort: "De kan da ikke...
 vi skal da frem..." begyndte han, "...medmindre...
 ...vi blev jo lovet hjælp? ...Hvis bare ikke...?"
 9 Hvor varer det dog længe før den kommer!"
 Jeg mærked hvor han slørede de første
 af sine ord med dem der fulgte efter
 12 og som var anderledes end begyndelsen;
 men ikke desto mindre blev jeg bange,
 måske fordi jeg fuldførte hans tale
 15 med noget værre end han havde tænkt på.

18 – "Er det før hændt at nogen fra den første
 af kredsene, hvor straffen kun består i
 at være uden håb, er søgt herved til?" –
 det spørgsmål stillede jeg, hvortil han svarede:
 "Kun sjældent drager vi til disse egne;
 21 men ikke desto mindre har jeg været
 hernede før, fremmanet af Erichto,
 den heks der kaldte sjæle frem og tvang dem
 til at gå op igen til deres kroppe.
 24 Knap var jeg skilt fra kødet, før hun sendte
 mig ind bag disse mure for at hente
 en sjæl fra judaskredsen op i lyset.
 27 Mørkest og dybest er den af dem alle,
 længst fra den himmel der bevæger alting.
 30 Jovist, jeg kender vejen, vær blot rolig.
 Sumpen bag os, hvis fæle stank du mærker,
 omslutter den forpinte by, og porten
 33 blir ikke åbnet for os med det gode."
 Og han sagde mere, som jeg ikke husker,
 så travlt søgte mit blik mod tårnets tinde
 36 hvor ilden ulmed rød mod nattehimen;
 for dér stod pludselig tre helvedsfurier,
 blodplettede, afsindige, med lemmer
 39 og fremtoning som kvinder, men med bælder
 af fede grønne slanger; rundt om håret
 og om de vrede tindinger var viklet
 42 et spættet bånd af hugorme og snoge.
 Og han, der genkendte dem som slavinder
 i tjeneste hos dette riges dronning
 45 sagde til mig: "Se de rasende erinyer!
 Hun som du ser til venstre er Megæra;
 Alekto står til højre dér og hylér;
 48 og mellem dem Tesifone." Så tav han.
 Med negle og med hænder rev de, slog de
 sig selv så blodet flød, og skreg så højt at
 51 jeg frygtsomt søgte tilflugt bag min digter.

- 54 – “Medusa, kom, lad os forstene ham dér!”
skreg de imens de stirred ned: “Husk Theseus!
Hvor var vi dumme da vi lod ham slippe!”
- 57 – “Skynd dig: luk øjnene og vend dig helt om!
For kommer górgonen til syne for dig,
vender du aldrig mer tilbage herfra” –
således sagde min mester, mens han hurtigt
drejede mig rundt, og lagde sine hænder
oven på mine over mine øjne.
- 60 (Og I hvis dømmekraft er ufordærvet,
betænk her hvilken lære der er skjult bag
det slør de sære vers har lagt omkring den.)
- 63 Da lød hen over de grumsede bølger
et tordnende brag, der spredte forfærdelse,
og bragte begge bredder til at skælve;
det lød som når med ét en stormvind fødes
på grund af varmes sammenstød med kulde:
den rusker skovens værgeløse stammer,
knækker og bryder grene af, og fører
dem med sig i en støvsky; for dens vælde
må skovens dyr, og kvæg og hyrder flygte.
- 72 Da tog han hænderne fra mine øjne
og sagde: “Skærp nu dit blik og lad det spejle
hen over slammets, ind mod mørkets centrum.”
- 75 Som frøer der ved synet af en slange
flygter til alle sider gennem vandet
og kryber sammen hver for sig på bunden,
så jeg nu mer end tusind sjæle flygte
for en der gik hen over Styxes vande
med tørre fodtrin, frem mod indgangsporten.
- 81 Med venstre hånd, og ligesom irriteret,
bortvifted han den tykke dunst fra panden,
og kun dén plage syntes han at ænse.
- 84 At han var himlens sendebud, forstod jeg,
og så mod mesteren, som gav mig tegn til
at tie og ærbødigt bøje hovedet.
- 87

- 90 Og hvilken ringeagt der udgik fra ham!
Han bar en lille stav, hvormed han rørte
den tunge port, der åbned uden modstand.
– “I udstødte fra himlen, usle sjæle,”
sagde han med foden på den mørke tærskel:
“hvad er det for opsætsighed I viser?”
- 93 Hvad skal det til at stampe mod den vilje
der altid når sit mål og aldrig stækkes,
og som har ramt jer førhen med sin vrede?
Hvad vil I opnå ved at trodse skæbnen?
- 96 Husker I Kerberus, hvordan det gik ham
da han fik lænken på: den gnaver stadig!”
Så drog han ad den skidne vej tilbage
uden at ænse os, som den der drives
af andre hensyn og af andre pligter
end omsorgen for dem han har omkring sig.
- 102 Og trykke efter disse ord fra oven
begav vi os nu atter hen mod byen.
Uhindret gik vi indenfor, og opsat
som jeg jo var på at med egne øjne
se hvad der skjulte sig bag disse mure,
lod jeg, stråks vi var inde, blikket vandre
hen over egnen, som til alle sider
er fyldt med smerte og med hårde pinsler.
- 105 [Ligesom ved Arles, hvor Rhône flyder langsomt,
eller ved Pola, hvor Carnaros bølger
slår ind imod Italiens østre grænse,
gør grave også her terrænet ujævnt
så langt som øjet rækker gennem mørket,
men på en anderledes grusom måde.
- 108 For rundt om alle kister slikked flammer
som fik dem til at brænde eller gløde
med større varme end i nogen smedje.
Og deres låg stod åbne, skudt til side,
og op steg klageråb der lød som kom de
fra modløse og sønderknuste sjæle.
- 111
- 114
- 117
- 120
- 123

126 Jeg spurgte: "Mester, hvad slags folk er disse
der røber sig ved deres dybe sukke
dernede i de røde sarkofager?"
Han svarede: "Her er de der stifted sekter,
og de der fulgte deres falske lærer;
de grave rummer flere end du aner.
129 Her ligger de så, hver og en med sin slags,
og gravene er ikke lige hede."
Så drejede han til venstre, og vi vandred
133 ind mellem ilden og de høje mure.

SANG X

Mellem bymuren og de hede grave
løber en snæver gyde, og den følger
min mester nu, han forrest, jeg tæt efter.
3 – "Min høje fører gennem lastens kredse,
du vise, sikre sjæl," sagde jeg, "tal til mig,
6 og giv mig svar på det jeg spør mig selv om:
de folk der ligger dér i disse kister,
kan man få dem at se? For alle låg er
jo løftet af, og ingen holder vagt her?"
9 Han svarede mig: "De lukkes først når alle
fra Joshafat er vendt tilbage hertil
12 med kroppene de efterlod deroppe.
Derovre ligger Epikur begravet
og alle hans disciple, de som mente
15 at sjælen er forgængelig som kroppen."
Men det du spør om, vil du selv erfare
når vi er kommet indenfor, og ønsket
18 du ikke røber for mig, får du opfyldt."
Jeg svarede: "Er jeg tavs om hjertets grunde
for dig, min fører, er det for at spare
21 på ord, som du så ofte har formanet."

– "Toskaner, som går gennem flammebyen
i live, og som taler så belevent,
behag at standse op blandt disse grave!
24 Dit sprog fortæller klart hvor du har hjemme:
du fødtes i den ædle by ved Arno
27 som jeg måske i sin tid var for hård ved." –
Da disse ord med ét lød fra en kiste
gav det et sæt i mig: jeg rykked derfor
30 af frygt en smule nærmere min fører,
der sagde: "Vend dig dog om, hvad går der af dig?
Dér ser du Farinata, som har rejst sig,
33 du ser ham helt fra bæltet op til issen."
Jeg havde allerede fæstet blikket
i hans, hvis bryst og pande knejsed sådan
36 som om han dybt foragtede dette hveled.
Med opmuntrende hænder, og beslutsomt
skubbed min mester mig nu ned imod ham,
39 idet han sagde: "Sig frem, men kort og værdigt."
Og da jeg stod ved foden af hans kiste,
betragtede han mig kort, hvorpå han talte,
42 nedladende: "Hvem var så dine fædre?"
Og jeg fortied intet, men fortalte
ham lydigt og ærbødigt alt om dette,
45 hvortil han hævdede brynene en smule
og svarede: "De var svorne, bitre fjender
af mig og mit parti og mine fædre;
48 og derfor jagede jeg dem bort to gange."
– "Og begge gange vendte de tilbage
fra alle sider," svarede jeg, "men den kunst
51 har Jeres endnu ikke lært til fulde."
Men da kom én til syne ved hans side,
en skygge, med kun hagen over kisten,
54 jeg tror han havde rejst sig op på knæene.
Han spejded rundt omkring mig, så ihærdigt,
som om han regned med at se en anden;
57 men da han så at håbet var forgæves

60 sagde han med gråd i stemmen: "Hvis dú vandrer
ved dit talent i dette blinde fængsel,
hvor er da min søn? Kom du her alene?"
63 – "Jeg færdes ikke her ved egne kræfter,"
sagde jeg, "min fører venter dér – måske han
kan lede mig til en som Guido vraged."
Jeg havde allerede genkendt manden
66 på det han sagde, og stedet hvor jeg fandt ham,
og derfor svared jeg ham så udførligt.
Han rejste sig med ét, og råbte: "*Vraged?*
Hvad sagde du? Lever han da ikke mere?
69 Og rammer lyset ikke mer hans øjne?"
Og da han så min tøven før jeg svared,
sank han på ny tilbage ned i kisten
72 så lang han var, og sås nu ikke mere.
Men ingen mine rørtes hos den anden,
den store sjæl, for hvis skyld jeg var standset;
75 han drejede hverken hovedet eller kroppen,
men fortsatte derfra hvor han blev afbrudt:
"Hvis den kunst var for svær for dem at lære,
78 da piner dét mig mer end dette leje.
Dog, inden vores herskerindes ansigt
tændes halvhundred gange, skal du føle
81 på egen krop hvor tung og svær den kunst er.
Men sig mig, ved det lys som du skal gense:
hvorfor er det folk dog så ubarmhjertigt
84 og hadsk i sine love imod mine?"
Jeg svared ham: "Hvis vi i vores tempel
har bedt de bønner, skyldes det massakren
87 der farved alle Árbias bølger røde."
Han rystede tavs på hovedet, sukkede, sagde så:
"Det var jeg ikke ene om, ej heller
90 greb vi til våben uden gode grunde.
Alene stod jeg én gang: da de andre
fandt sammen om at udslette Firenze;
93 da var jeg ham der åbent gik imod det."

96 – "Så sandt din slægt må finde fred med tiden,"
bad jeg, "løs da den knude som aldeles
har bagbundet min dømmekraft hernede:
Det er som om, hvis jeg har fattet rigtigt,
at I på forhånd ser hvad tiden bringer,
men ikke det som omfattes af nuet?"
99 – "Vi opfatter de fjerne ting," lød svaret,
"som folk med ældet syn: så meget lys gir
den højeste os stadigvæk at se ved.
102 Men når de nærmer sig, og kommer tæt på,
set vi dem ikke mer – kun hvad vi hører
og får fortalt om jeres tilstand, ved vi.
105 Og som du nok forstår, vil al vor viden
om jer og jeres skæbne gå til grunde
når fremtiden forsegler sine porte."
108 Jeg mærkede hvor samvittigheden stak mig,
og skyndte mig at sige: "Lad den anden
111 der ligger dér i kisten få at vide
at sønnen stadig lever, og at grunden
til at jeg ikke svared, var det spørgsmål
114 som du således har forklaret for mig."
Min mester kaldte på mig nu, og derfor
bad jeg i al hast ånden om at nævne
117 hvem der var i de andre kister hos ham.
– "Jeg ligger her med mer end tusind," sagde han,
"den anden Frederik og kardinalen
120 er også her – om resten vil jeg tie."
Og han forsvandt, men jeg gik mod min digter
og grubled på den spådom eller trussel
123 der syntes vendt mod mig i åndens tale.
Han brød nu op, og mens vi vandred sagde han:
"Hvad er det mon der gør dig så bekymret?" –
126 og jeg fortalte grunden til min tavshed.
– "Bevar i din erindring hvad du hørte
129 imod dig selv," gav han til svar, "men hør nu,
hør nøje efter" – og han hævede fingeren:

132 “Din vandring gennem livet blir forklaret
når du er nået frem til stråleglansen
fra hændes blik som ingenting er skjult for.”
Så drejede han mod venstre, væk fra muren;
vi fulgte nu en sti der ledte indad
og nedad mod en afgrund hvorfra stanken
endog på afstand gjorde sig bemærket.

136

SANG XI

3 Vi stod ved randen af en skrænt hvor bløkke
var væltet ned og udgjorde et krater
med endnu værre pinsler hobet sammen.
Fra dybet kom en grufuld stank imod os,
så ram og fed og ækel at vi flygted
6 om bag en mægtig grav, som bar en indskrift
der lød: ‘JEG VOGTER PAVE ANASTASIUS,
DEN HYRDE SOM FOTINOS, DIAKONEN
9 FORLEDTE FRA DEN RETTE VEJ OG LÆRE.’
– “Før vi kan gå derned, må næsen vænnes
en smule til den fæle stank vi møder,
12 så vi kan glemme den og vandre videre,”
sagde han, hvortil jeg svarede: “Lad os sørge for
at ventetiden ikke går til spilde.”
15 – “Du udtrykker min egen tanke,” sagde han:
“Hør da, min søn: neden for disse klipper
følger tre mindre kredse; trinvis nedad
18 går også de, som dem du netop kom fra.
Hver kreds er fuld af dømte sjæle: hør nu
hvordan de er fordelt, og også hvorfor,
21 så du forstår hvad du vil se dernede:
Hver ondskab der påkalder himlens vrede
har uret som sit mål, et mål der opnås
24 enten ved vold, eller ved hjælp af falskhed.

27 Men da kun mennesket er i stand til falskhed,
er dén des mer forhadet af Gud; og derfor
blir svigefulde straffet mest, længst nede.
Den første kreds forneden rummer voldsmand;
men da jo vold kan ramme tre slags ofre,
30 er kredsen inddelt i tre mindre cirkler:
Mod Gud, og mod én selv, og mod ens næste
kan volden rettes – enten mod personen
33 eller imod de ting som han besidder.
En voldsom død, og overlast og smerte
kan påføres vor næste; det han ejer
36 kan blive ødelagt, brændt eller tilvendt
på uretmæssig vis – og derfor pines
i første cirkel de som myrdet, plyndret
og øvet ondt, på hver sit sted i cirklen.
39 Imod sig selv kan mennesket løfte hånden,
og mod sin ejendom; i anden cirkel
42 angrer derfor forgæves alle de som
letsindigt kasted vrage på jeres verden,
bortspillet eller ødet deres rigdom:
45 de græder nu, i stedet for at glædes.
Mod guddommen kan volden rettes når man
fornægter og forbander den i hjertet
48 og kaster vrage på det naturen gav os;
og derfor stempler med sit segl den mindste
af disse cirkler hver en gudsbespottet,
51 samt hver en sodomit og cahorsiner.
Falskhed, som altid gir os svære kvaler,
kan mennesket vise dels mod dem der skænker
54 det tillid, dels mod dem der ikke gør det.
I sidste fald belastes kun det bånd som
naturen skabte mellem alle mennesker;
57 og derfor er den anden zone hjemsted
for hyklere og spytslikkere, hekse,
bedragere og ruffere og tyve,
60 korrupte embedsmænd og simonister.

En sådan regn så Alexander falde
over sin hær i Indiens ørken: flammer
der brændte hele vejen gennem luften,
og han og hans soldater måtte trampe
dem ud på jorden, én for én, så ikke
de bredte sig: på samme måde så jeg
en uophørlig regn af gløder dale
fra oven ned på sandet, der blev antændt
som fyrsvamp, hvorved pinen blev fordoblet.
Forpinte hænder dansed uden ophør
snart her, snart der, til alle sider, mens de
forsøgte på at børste ilden af sig.
"Min mester," sagde jeg nu, "du som besejrer
alting i helved, bortset fra de djævl
der kom og ville spærre porten for os:
den store dér, der ikke ænser ilden,
hvem er han? ham der ligger mut og trodsig
som om han ikke mærker regnen falde?"
Og ham jeg havde nævnt, opfatted hurtigt
at talen var om ham, idet han råbte:
"Som død er jeg den samme som i live!
Lad Jupiter blot svinge pisken over
det halte pjok der redded ham med lynet
som jeg den allersidste dag blev ramt af,
og over alle dem der gik i treskift
dér i den sorte smedje under Ætna
hver gang han råbte: 'Hjælp mig, søde Vulcan!'
som da det kneb ved Flegra – lad ham sende
hver pil imod mig han kan skrabe sammen,
han får dog ikke lov at nyde hævn!"
Min fører svared ham med sådan styrke
som aldrig før jeg havde hørt ham tale:
"Ak Capaneus, straffen for dit hovmod
leverer du jo selv med al din vrede!
Den pine som du føler ved dit afsind
er lønnen for dit raseri mod himlen!" –

SANG XIV

Af kærlighed til vores fælles hjemstavn
samled jeg buskens spredte blade sammen
og bragte dem til ham, som nu tav stille.
Snart nåed vi til grænsen mellem anden
og tredje helvedskreds, hvor man får syn for
retfærdighedens frygtelige midler
som ingen før har set – lad mig forklare:
Vi stod foran en slette, gold og nøgen,
for ingenting kan gro i denne jordbund.
Selvmorderskoven omkranser den ganske,
som denne selv er omkranset af floden
hvis vand er blod. Vi standsed op ved randen
og så kun sand og atter sand, der gløded,
kompakt og tæt, som sandet i den ørken
som førhen Catos fødder vandred gennem. –
Du strenge dom, du Guds straf, som har skrevet
den tekst jeg læste her: hvor bør du frygtes
af alle der forstår at tyde skriften!
Af nøgne sjæle så jeg mange flokke
der alle græd utrøsteligt, fortvivlet,
men dog blev straffet på forskellig måde:
udstrakt på ryggen lå en del, mens andre
sad ubevægelige, sammenkrøbne,
og atter andre vandred uden ophør.
De der gik rundt og rundt var langt de fleste,
og færrest talte de der lå og pintes:
dog overdøved deres gråd de førstes.
Ned over hele sandets flade daled
en langsom regn af ild i store flager
som sne i bjerge på vindstille dage.

Dernæst til mig, i mere venlig tone:

69 "I live var han en af de syv konger
der drog mod Theben; han var gudsbespotter
dengang som nu, hvad han jo selv bekræfter.

72 Og som jeg sagde til ham, er al hans svovlen
det rette smykke for hans egen bringe.]

Men følg mig nu, og vær opmærksom på hvor
du sætter foden: ikke ned på sandet!

75 Se til du hele tiden følger skoven!"

Vi gik i tavshed, til et lille vandløb
kom rindende fra venstre ud af skoven;
dets røde farve gør mig stadig bange.

78 Som Bulicames bæk, hvis vande bruges
af synderinderne der bader i den,

81 løb denne strøm – rød, varm – igennem ørkenen.

Af sten var bunden, ligesom begge sider
og bredderne der inddæmmed dens leje;
og dér, forstod jeg, kunne vi passere.

84 – "Blandt alt forunderligt som jeg har vist dig
på denne side af den port hvis tærskel
står åben for enhver der kommer til den,

87 har dine øjne endnu ikke skuet

90 noget der måler sig med dette vandløb
som slukker alle flammerne fra oven." –

Således sagde min fører, og jeg bad ham
om mere af den føde som han netop
ved denne tale havde vakt min lyst til.

93 – "I havets midte," tog han nu til orde,
"ligger et øde rige kaldet Kreta.

96 Engang var verden kysk under dets konge.

På øen er et bjerg, som kaldtes Ida,
der før var frodigt grønt; nu er det ældet
og ingen færdes mere på dets sider.

99 Det var det bjerg hvori Kybele skjulte
sin søn, som da var spæd, og hun fik folk til
at overdøve barnets gråd ved råben.

102

105 En vældig olding knejser i dets indre
med ryggen mod Damietta, og med blikket
mod Rom, som om han så sig selv i spejlet.

108 Af rent og purt guld er hans hals og hoved,
af sølv hans skuldre, bryst og begge arme,
og derfra er han kobber, ned til skridtet.

111 Resten er smedet jern, men højre fod er
brændt potteler; dog støtter han sig mere
på denne svage fod end på den anden.

Og overalt, undtagen gennem guldet,
løber en fure: fra den drypper tårer

114 der samler sig og baner sig et leje
igennem klippen helt herved. De danner

117 floderne Acheron og Styx og Flégethon,
der fosser ned igennem helvedstragten
indtil det sted hvor alt der falder, standser.

Der danner de Kokytos, men den sø får
120 du senere at se med egne øjne."

– "Hvis denne bæk løber herved fra oven,"
spurgte jeg ham, "hvordan kan det da være
at vi først møder den på denne afsats?"

123 Og han forklared: "Som du har bemærket,
er helvedet rundt; og selvom du nu længe
har vandret nedad, stadigvæk mod venstre,

126 har du dog ikke rundet hele cirklen.
Så derfor, hvis du møder nyt på vejen,
har det sin ganske logiske forklaring."

129 – "Men mester," blev jeg ved, "hvor er da Lethe
og Flégethon? Du tier om den ene,
og nævner at den anden er af tårer?"

132 – "Det er mig kært hver gang du stiller spørgsmål,"
lød svaret, "men det røde vand der koger
bag os, burde have svaret på det ene.

135 Lethe får du at se, men først deroppe

138 hvor sjælene til slut får lov at vaske
sig rene for den synd som de har angret."

Og derefter: "Men nu er det på tide
at komme ud af skoven: jeg går forrest.
Vi følger bredderne, som ikke brænder,
og over dem er alle flammer slukket."

142

SANG XV

Nu går vi oppe på det faste dige,
hvor flodens dampe danner tag foroven
og skærmer vand og bredder imod ilden.
Ligesom de volde flamlænderne bygger
fra Brügge til Wissant, af frygt for havet
der truer deres flade land ved stormflod,
og dem som padovannerne langs Brenta
må stole på som værn for hjem og byer
når Kärntens bjerge mærker forårsvarmen,
var også disse diget konstrueret;
fra bygmesterens hånd var de dog hverken
så brede eller høje som de nævnte.
Vi havde nu lagt skoven så langt bag os
at jeg, såfremt jeg havde kikket bagud,
nok næppe havde fået øje på den,
da der langs bredden kom en skare sjæle
imod os, og hver eneste i flokken
så på os ligesom folk der går om aftenen
ved nymåne, betragter dem de møder:
de rynked brynene, og missed ivrigt,
som gamle skræddere der træder nalen.
Mens denne skare sådan stirred på mig,
genkendte én mig pludselig – greb fat i
min kjortels kant og udbød: "Hvilket under!"

24

Og jeg, idet han strakte armen mod mig,
betragtede hans forbrændte ansigt nøje;
og i hans træk, skønt de var svært forkullet,
genkendte jeg den mand han havde været.
Jeg rakte hånden ned imod hans ansigt
og svarede ham: "Er I her, Ser Brunetto?"
– "Min dreng," sagde han, "du tillader velsagtens
Brunetto Latini at følges med dig
et stykke vej, mens flokken løber foran."
Jeg svarede ham: "Tillader – nej, jeg ber jer,
og sætter mig ned hos jer, hvis I vil det,
blot jeg får lov af ham der er min fører."
– "Min dreng," sagde han, "hvis én af os blot standser
et øjeblik, må han derefter ligge
i hundred år, mens ilden regner på ham.
Så fortsæt blot; jeg følger med hernede
indtil jeg må tilbage til de andre,
der evigt jamrer over deres straffe."
Jeg voved ikke at forlade vejen
og springe ned til ham, men bøjede hovedet
og vandred således ærbødigt fremad.
Først talte han: "Har skæbnen eller tilfældet
ført dig herned, du som jo endnu lever?
og hvem er han der viser vejen for dig?"
– "Oppe på jorden i det klare dagslys,"
svarede jeg ham, "forvildet jeg mig ned i
en dal, før mine år var modne til det.
Først i går morges vendte jeg den ryggen,
men uden held – da så jeg ham du nævner,
som fører mig ad denne mørke gyde."
Han svarede mig: "Følger du blot din stjerne,
vil du nå ærens havn, hvis jeg da ikke
tog fejl af dig dengang jeg gik i lyset;
og var jeg ikke død forinden, havde
jeg opmuntret dig i dit hverv deroppe;
jeg så jo nok hvor himlen smilte til dig.

27

30

33

36

39

42

45

48

51

54

57

60

81 Jeg fandt min fører, der nu allerede
var kravlet op på dyrets ryg og vented.
– “Nu må du være stærk og modig,” sagde han:
“ad den slags trapper fører vejen nedad.
84 Sid op foran; jeg sætter mig imellem,
så dyret ikke når dig med sin hale.”
Som når man mærker feberen der stiger
på fjerdedagen: neglene blir hvide,
87 man ryster ved det blotte syn af skygge –
således blev jeg ved de ord jeg hørte,
til jeg fik kraft på ny ved skammen, ligesom
90 en tjener over for sin gode herre.
Jeg satte mig på dyrets fæle skuldre
og ville sige: ‘Hold!’ – men stemmen svigtede,
93 og ingen lyd kom frem – ‘mig fast om livet.’
Men han, der flere gange havde hjulpet
i anden nød, slog begge sine arme
96 fast om min krop, så snart jeg sad i sadlen,
og sagde så: “Gerjón, begynd nu færden,
men flyv i store kredse, langsomt nedad,
99 og husk du bærer på en uvant byrde.”
Som båden kaster los og bakker agter
fra landgangsbroen, sådan gjorde Gerjón;
102 og da han mærked lutter luft omkring sig,
og halen havde byttet plads med kroppen,
vred han den smidigt som en ål og hentede
105 med begge forben luften ind i mod sig.
En større skræk blev næppe følgen, tror jeg,
108 da Faetons spand løb løbsk, og himlens bue
fik brandsår som vi endnu ser foroven,
eller da Ikaros, den stakkel, mærked
at vingerne faldt af da vokset smelted,
111 og hørte faderen råbe mens han styrted –
end min forfærdelse da jeg fornemmed
at luft omgav os overalt, og dyret
114 fra bar os nu, var alt vi kunne øjne.

117 Og sagte, sagte svømmer det mod bunden
næsten umærkeligt i store cirkler;
kun gennem vinden der slår ind mod hovedet
og kommer nedefra, fornemmes farten.
120 I dybet på min højre hånd et vandfald:
jeg hørte bulderet og spejder nedad,
men da jeg skimted ild og hørte véråb,
var tanken om at lande dér forfærdende;
123 jeg klemte mig forskrækket fast med knæene,
og mærked nu for første gang hvorledes
vi rundt og rundt sank ned og ned mod bunden
hvor farer nærmed sig fra alle sider.
126 Som falken træt af jagten søger hvile
og hverken anser lokken eller bytte,
og falkonéren bander: “Allerede!”
129 når han må se den dale, hundred kredse
i langsom flugt, hvor før den steg så villigt,
132 og sætte sig på afstand, arrig, gnaven –
således satte Gerjón os begge
på bunden, der hvor klippevæggen endte.
Og næppe var han blevet fri for byrden
136 før han forsvandt, som pilen skudt fra strengen.

SANG XVIII

Et sted i helved kaldes Malebolge,
bygget af sten, af samme jerngrå farve
3 som klipperne der lukker sig omkring det.
Præcis i midten åbner der sig nedad
en skakt, vældig i bredden og i dybden,
6 men den vil jeg beskrive når vi når den.
Og rundt om denne ligger der et bælte
af dale, ti i alt, som man må krydse
9 fra klippen ind til afgrunden i midten.

12 Ligesom en borg, til værn for sine mure,
er omgivet af voldgrav efter voldgrav,
således er den grundplan man kan ane
når man fra oven daler ned mod stedet;
og som man nå'r en sådan borg ad broer
fra ydervolden ind til selve muren,
således går her vejen ind ad klipper
på tværs af gravene og deres diger,
til brønden, som de alle munder ud i.
18 På dette sted, langs klippevæggen, stod vi,
sat af fra bæstets ryg; min fører valgte
at gå mod venstre, og jeg fulgte efter.
21 Til højre for mig så jeg nye pinsler,
ny angst og ynke, og nye plageånder
der trængtes i den første grav forneden.
24 Langs bunden så jeg synderne, der nøgne
gik i to rækker: de nærmeste mod os,
de andre med os, men med mere fart på –
27 som dengang romerne i jubelåret
fandt på at dele pilgrimsskaren oppe
på broen, så den ene halvdel føres
30 mod Engelsborg, og derfra ledes videre
mod Peterskirken, mens den anden omvendt
33 blir ledt mod højen på den venstre flodbred.
På bundens mørke stenbelægning så jeg
snart her, snart dér behornede dæmoner
36 der drev dem frem, med deres store hæle
Og hvor de dog fik lettet deres hæle
39 straks ved det første slag! – nej, ingen vented
på andet eller tredje slag fra svøben.
Imens jeg gik, blev mine øjne fanget
af en af dem dernede, og jeg udbrød:
42 “Ham der, ham kender jeg da fra Bologna!”
Jeg standsed for at se nøjere på ham,
hvilket min kære fører også gjorde
45 og acceptered at jeg gik tilbage.

48 Ham der blev pisket troede at han skjulte
sit ansigt ved at bøje det mod jorden,
men han tog fejl! “Du der, der kikker nedad,”
sagde jeg, “hvis ikke dine træk bedrager,
er du Venédico Caccianemico:
51 hvordan er du dog havnet i så skarp sovs?”
Han svared mig: “Det røber jeg kun nødig,
men dine klare ord tvinger mig til det
54 fordi de minder mig om alt det gamle.
Ja, jeg var ham der fik Ghisolabella
til at give efter for marchesens ønsker,
57 hvordan end dén affære nu fortælles.
Og jeg er ikke ene bologneser
i denne kurv: så mange som vi tæller
60 tæller man ikke tunger der for tiden
siger ‘sipa’ mellem Sávena og Reno;
og forekommer det dig svært at tro på,
63 så husk blot vores snu og griske hjerter.”
Men endnu mens han talte, slog en djævel
ham med sin pisk, og sagde: “Hum dig, din ruffer!
66 her er der ingen kvinder du kan sælge.”
Jeg skyndte mig at indhente min fører,
og inden længe kom vi til det sted hvor
69 den første bro af sten går ud fra kanten.
Der var det let at komme op; med retning
mod højre ad den ru og hårde klippe
72 forlod vi nu den ydre klippecirkel.
Og midt på broen, der hvor denne danner
en åbning nedenunder for at lade
75 de piskede passere, sagde min fører:
“Her kan du standse op og fæste blikket
ved ansigtet på dem der kommer mod os
78 for hidtil har du kun set ryggen af dem.”
Således havde vi nu udsyn ned til
den anden skare, der kom mod os, drevet
af piskeslag, nøjagtig som den første.
81

84 Og uopfordret sagde min mester til mig:
 "Betragt den store mand der kommer mod os,
 og ingen tåre fælder trods sin smerte:
 Se hvor han stadig knejser som en konge!
 Det er den Jason som ved mod og snilde
 fik narret fåreskindet ud fra Kolchis.
 87 På rejsen dertil kom han først til Lemnos,
 hvis kvinder, grumme, blottede for medynk
 forinden havde dræbt hver mand på øen.
 90 Der narred han med fagre ord og lader
 Hypsipyle, den unge pige, hun som
 forinden havde narret sine medsøstre.
 93 Der blev hun efterladt, gravid og ene;
 det er den brøde som han her blir pint for,
 foruden hvad han gjorde mod Medea.
 96 Hver der bedrog som han, blir sådan straffet;
 og om den første dal, og dem den flænses
 99 med sine kæber, ved du nu tilstrækkeligt."
 Nu var vi allerede der hvor stien
 krydser det andet dige, og fra dette
 102 går i en bue over næste voldgrav.
 Fra bunden hørte vi her folk der klynked
 og grynted ligesom svin der gnasker olden,
 105 imens de rev og gnuttede sig med hånden.
 En slimet masse dækket kløftens sider
 fra stanken nedefra, der lige ækel
 108 for øjne og for næse klæbed til dem.
 Så dyb er bunden at man først kan se den
 fra toppen af den bro der fører over.
 111 Der standsed vi, og derfra var der udsigt
 til folk der vælted sig i ekskrementer,
 som løb der en kloak igennem dalen.
 114 Og da jeg spejded ned i dette ælte,
 så jeg en mand hvis hoved var så indsmurt
 i lort at det var vanskeligt at sige
 117 om han var lægmand eller præsteviet.

120 "Hvorfor er du dog mere grådig," skreg han,
 efter at glo på mig end på de andre?"
 – "Fordi," sagde jeg, "hvis jeg da husker rigtigt,
 så har jeg set dig før, men da med tørt hår:
 Alessio Interminei fra Lucca!
 123 derfor er det til dig mit blik nu klæber."
 Han svared, mens han slog sig selv i skallen:
 "Her er jeg, takket være al den smiger
 126 der gled så lindt og let hen over tungen."
 Han tav; min vejviser fortsatte: "Se der,
 lidt længere i samme retning – dér ja:
 129 betragt hende omhyggeligt, den lede
 og halvskaldede luder – se, hun klør sig
 med sine sorte negle, mens hun hopper
 på hug eller står oprejst: det er Thaïs,
 132 som du har læst om hos Terents; den skøge
 hvis kunde spurgte: 'Holder du mon af mig?'
 hvortil hun svared 'Mer end nogen anden!' –
 136 Mon ikke vores øjne nu er mætte?"

SANG XIX

Ak Simon Magus og dit usle følge!
 I som for guld og sølv prostituerer
 3 det som er Guds, og dermed bør formæles
 alene med det gode og det sande –
 for alle jer skal her trompeten lyde,
 6 for jer dernede i den tredje voldgrav!
 Vi stod nu allerede højt på broen,
 nøjagtig midtpå, hvorfra man har udsyn
 9 ned i den næste grav i Malebolgia. –
 Hvor stor er dog din kunst, du visdoms fyrste:
 himlens, jordens og det ondes rige
 12 er alt fordelt, nøjagtigt og retfærdigt! –

1108 Han svared mig: "Dit øje vil om kort tid
forsyne dig med svaret, der hvor grunden
til denne vind skal åbenbares for dig."
1111 En af de dømt bag den kolde skorpe
skreg da: "I der, som er så ondskabsfulde
at I skal helt ind til den sidste zone,
løft dette hårde slør fra mine øjne,
så smerten der nu presser i mit hjerte
kan lindres lidt, før gråden atter fryser."
1114 Jeg svared: "Sig dit navn, hvis jeg skal hjælpe,
så skal jeg nok befri dig; gid jeg ellers
må synke helt til bunds igennem isen!"
1117 Han svared: "Jeg er broder Alberigo,
der bød på frugter fra den onde have;
her får jeg tyve dadler for hver figen."
1120 – "Hvad?" sagde jeg: "du er altså død fornyligt?"
Han svared mig: "Hvordan min krop nu har det
deroppe, ved jeg intet om hernede.
1123 For dette Ptolemæa har et særligt
raffinement: herved kan sjælen falde
før Atropos har skåret stilkene over.
1126 Og for at jeg kan få dig til at skrabe
mit ansigt fri for denne kolde rude,
1129 så vid da, at så snart en sjæl bedrager
som jeg bedrog, blir kroppen overtaget
af en dæmon, der styrer den så længe
1132 den endnu færdes der hvor solen skinner,
mens sjælen styrter ned til os i skakten:
1135 måske han går omkring som krop deroppe,
ham bag mig, som er dømt til evig vinter.
Du ved det nok, hvis du er nyankommen:
han er Ser Branca Doria, som i årevis
1138 har været lukket inde her i isen."
– "Jeg tror du lyver," sagde jeg: "Branca Doria
er ikke død endnu: han spiser, drikker
1141 og sover, og han slider sine klæder."

144 "Til Malebranche," sagde han, "ovenover,
til graven hvor den seje tjære koger,
var Michel Zanche endnu ikke kommet
da ham vi taler om, med samt en slægtning
der var hans makker i forræderiet,
147 lod hver sin djævel bo i deres kroppe.
Men kom nu med din hand, så kom dog med den,
og åbn mine øjne!" – og jeg åbned
dem ikke: grovhed var hvad han fortjente. –
150 Ak genovesere, der ikke kender
anstændighed, men dyrker alle laster,
hvornår blir verden mon befriet for jer?
153 For sammen med den værste fra Romagna,
der fandt jeg en af jer, der for sin gerning
har badet sjælen længe i Kokytos,
157 mens kroppen stadig går omkring heroppe.

SANG XXXIV

"Vexilla regis prodeunt inferni
imod os," sagde min mester, "så hold udkig
og se om du kan skimte ham i mørket."
3 Som man på afstand gennem tågebanker
eller når natten dækker vores verden,
6 ser møllevinger dreje rundt for vinden,
så jeg nu noget lignende derude,
men måtte søge læ bag ved min fører,
9 for andet ly for blæsten var der ikke.
Jeg var nu der – og gyser når jeg skriver
det her på vers – hvor alle sjæle skjultes
af is, som man i glas kan ane halmstrå.
12 Og nogle ligger ned, andre står oprejst
med hovedet eller fødderne i vejret,
15 og atter andre ligger krummet sammen.

18 Vi nærmed os, og da vi var så nær ved
at mesteren mente at det var på tide
at vise mig den før så smukke skabning,
gik han til side, og bød mig stå stille.

21 "Dér ser du Dis," sagde han, "dér ser du stedet
hvor du må væbne dig med mod og styrke."

24 Forlang nu ikke, læser, at jeg skildrer
den isnen og den afmagt som da greb mig,
for alle sprogets ord kommer til kort her.

27 Jeg hverken døde eller var i live,
så forestil dig selv, hvis du formår det,
hvordan jeg var, berøvet begge dele.

30 Fra midt på brystet raged han i vejret,
ret op af isen, denne fangne kejser
af dette smertens rige; og jeg ligner
en kæmpe mer i størrelse end kæmper
kan måle sig med dette væsens arme;
33 så forestil dig hvordan hele kroppen
må være for at svare til de dele.

36 Hvis før han var så smuk som nu afskyelig,
indtil han gjorde oprør mod sin skaber,
forstår man at han blev al smertes ophav.

39 Jeg så det, men jeg fattede det kun dårligt:
tre ansigter deroppe på hans hoved!

42 Det ene fortil, blodrødt, mens de andre
forbandt sig med det midt fra hver sin skulder;
og samme isse kroned dem foroven.

45 Gustent og voksgult syntes dét til højre;
det venstre var som ansigtet på dem der
har hjemme der hvor Nilen har sit udspring.

48 Under hvert hoved sås to store vinger
der passed til en fugl af dette omfang:
langt større end det største sejl på havet.

51 Fjerløse var de, ligesom flagermusens;
og fra sin skruestik baskede han med dem
så at en blæst trefoldigt udgik fra ham

54 og holdt Kokytos frossen helt til bunden.
Med tre par øjne græd han; på tre hager
flød tårer blandet op med blodig fråde.
Hver af hans munde gnaved på en synder
med tænder malende som møllestene;
57 tre var der altså, som han holdt i pine.
Den forreste blev endnu værre flænset
med klørne end bidt, så hele ryggen
til tider blev en blodig, hudløs masse.

60 – "Den af de tre der pines værst deroppe
er Judas Iskariot," forklared mesteren:
"du ser hans fødder stikke ud og sprælle.
63 De andre to, hvis hoveder hænger nedad,
er Brutus – ham det sorte hoved gnaver;
66 se hvor han vrider sig og intet siger! –
og Cassius, ham dér med de grove lemmer.

69 Men det blir nat igen, og vi må videre,
for vi har set alt hvad vi skal hernede." ¹
Jeg gjorde som han bad: holdt ham om halsen;
han afventede det rette sted og tidspunkt,
72 greb fast – da vingerne var videst åbne –
i hårene på siden, og krøb derpå
fra tot til tot, imellem pels og iskant
75 ned ad det tætte, filtret-frosne hårlag.
Da vi var nået hen til lårets bøjning
og hofrens runding, dér hvor den er bredest,
78 drejede han hovedet, langsomt og besværligt
mod Satans lodne ben; greb fat i pelsen,
men klatred opad! og i det nu troede
81 jeg at vi atter skulle gennem helved.

Han stønned træ: "Hold fast! for den slags trapper
må vi nu vandre ad, her har du vejen
84 der fører bort, væk fra så megen ondskab."
Han klatred ud langs med en snæver spalte,
fandt først en siddeplads til mig på randen,
87 og klatred så med sikre skridt derover.

90 Jeg løfted blikket, nok i den forventning
at Lucifer stod som da vi forlod ham,
men så nu at hans ben stak op i vejret;
og hvis jeg blev forvirret, er det intet
mod de ukyndige, der ikke fatter
hvad for et punkt jeg dér havde passeret.
93 – “Op med dig, rejs dig,” sagde min mester, “vejen
er lang og svær, og solen står nu halvvejs
mellem den tredje og den fjerde time.”
96 Vi vandred ikke just ad marmortrapper,
for vi befandt os i en dunkel hule
med ujævnt gulv, udhulet af naturen.
99 – “Førend jeg helt kan lægge dybet bag mig,
så sig mig, mester,” sagde jeg da jeg atter
102 stod oprejst, “sig mig nu, så jeg forstår det:
hvor blev dog isen af? Og hvorfor vender
han op og ned? Og som du sagde, gik solen
105 jo ned: hvordan kan det så være morgen?”
Han svared mig: “Du tror du stadig er på
den anden side midten, hvor jeg fattede
om pelsen på den lede orm der borer
108 sig gennem verden; men dér var vi kun mens
vi klatred ned, til vi passered punktet
111 som alt tungt falder mod, og hvor jeg vendte.
Foroven har du nu den hemisfære
der vender modsat den under hvis zenith
114 den skyldfri mand blev født og siden ofret,
deroppe hvor det tørre land er samlet.
Du står med dine fødder på en cirkel
117 hvoraf den anden halvdel er Judecca.
Hér er det morgen når det dér er aften;
og han hvis pels før tjente os som stige
120 står fastklemt ganske som han gjorde førhen.
Til denne side faldt han ned fra himlen:
da veg det tørre land til side for ham
123 og gemte sig bag bølgerne deroppe

126 på vores halvkugle; det flygted opad
måske af frygt for ham, som du kan tænke,
og efterlod det hulrum som vi står i.” –
129 Så langt fra Belzebub som man kan komme
i graven, som den strækker sig dernede,
er der et sted som øjet ikke kender,
men øret gør: ved lyden af et vandløb
der risler over klippen i et leje,
132 slidt ved dets bugten nedad gennem grotten.
Min fører og jeg selv fulgte nu vejen
der leder op imod den lyse verden;
og uden at bekymre os om hvile
135 klatred vi begge op – han først, jeg efter –
indtil et rundt hul øverst lod mig ane
en flig af himlens skønhed. Derfra steg vi
139 omsider op, og genså nattens stjerner.